

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Az új pénzünk.

Debreczen, april 18.

(—s) Nem hiu remény többé hogy rövid idő múlva csengő arauypénz járja nálunk, amivel hitel- és értékviszonyaink kétségkívül igen sokat fognak nyerni szoliditás és stabilitás tekintetében. A mult héten a valuta rendezésének kérdésében már is elhatározó lépések történtek, sokkal hamarabb, mint ezt remélni mértük volna, s különösen sokkal hamarabb annál, mint az ellenzék hirdetni szeretni, hogy a Szapáry kabinet valamit létre hozni képes.

A két legfontosabb javaslat, véglegesen meg van állapítva és szövegezve. Az egyik lesz a „törvény a koronaérték behozataláról,” a másik pedig az Ausztria és Magyarország közt kötendő pénzügyi egyezményről szól. Ezen kívül a két pénzügyminiszter még abban is megállapodott, hogy e két javaslattal egyidejűleg május első napjaiban egy harmadik, törvényjavaslat is terjesztessék a törvényhozások elé, melyben a valuta szabályozás költségeire, illetőleg az arany beszerzésére nézve történjék intézkedés.

A koronaérték behozataláról szóló törvényjavaslatban ki van mondva az aranyvaluta s az új pénznemnek neve,

sulya, finomsága, tartalma, szóval minden lényeges tulajdonsága és — ami legfontosabb — a reláció, vagyis a mai és az új pénz közötti különbözet. Ugy szólnak a tudósítások, hogy az osztrák értékű forint beváltási értéke 2 frank és 10 centime lesz, ami tiz év átlagának a legpontosabban megfelel.

Biztosak vagyunk abban, hogy mihelyt az új pénznemről szóló javaslat ismeretessé válik, mai forintunk értékének olyan nagy fokú árhullámlása, mielőtt eddig megszoktunk, azonnal meg fog szünni, mintha az ércpénzben való fizetések már megkezdődtek volna. A pénzügy miniszterek eddigi megállapodásainak is tehát már megvan a közgazdasági jelentőségük; és hatásuk még sokkal előbb érezhető lesz, mielőtt a javaslatok törvényerőre emelkednének.

Hogy a miniszterek mily körültekintő óvatossággal jártak el a pénzügyiség s a reláció megállapításánál, azt eléggé bizonyítja azon körülmény, hogy tanácskozásaikba bele vonták a három legnagyobb pénzügyi csoport képviselőit. Aminek ezen felül azért is jelentőséget kell tulajdonítani, mert ekkép az egész pénzügyi reform sarkalatos kérdései a pénzpiacz leghatalmasabb tényezőinek hozzájárulásával nyrték megoldást. Az

első elhatározó lépések tehát sem a pénzpiaczokra sem a nagy közönségre nézve nem k'peznek meglepetést, úgy hogy az átmenet az új értékre remélhetőleg minden rázkódtatás nélkül fog megtörténni.

Az új értékegység az u. n. korona a mai forintnak vagyis áequivalens 2 frt 10 ct.-nek fele lesz. A kormányok nagyon helyesen tették, midőn kisebb pénzegységre tértek át, mert ennek közgazdasági előnyei tagadhatatlanok és félreismérhetlenek annyival is inkább, mivel az európai államok mind kisebb pénzegységekkel bírnak, mint a mi mai forintunk. Új pénzünkkel tehát közédünk a frank, márka és silling értékéhez, de a mellett mégis fenntartjuk pénzbeli egyéniségünket a külfölddel szemben, mert mai pénzrendszerünknek teljes eltörlése s annak helyébe más pl. a frank vagy márka egységnek egyszerű elfogadása nemcsak politikai, hanem pénzügyi szempontból is komoly következményekkel járt volna.

A legnagyobb pénzügyi művellet, a valuta szabályozása tehát az előkészítés stádiumából a konkrét megállapítás állapotába lépett, hogy mihamarabb a teljes megvalósulás idejébe is eljusson. Fejlődésének egész tartama alatt a kezdeményezés minden tekintetben a magyar kormánytól indult ki, amiért is az egésznek

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Csillag képek.

— Emlékek —

Nem régen volt, hogy az égboltozatnak egy fényesen ragyogó csillaga egy nagyobb csillag elébe került s az emberi szem elő legalább a látszat szerint — teljesen eltűnt.

A két csillag tehát találkozott, kitudja, mióta várnak a szerelm s légyottra.

De a szerelmeskedés rövid ideig tartott, most már az a kérdés, mikor fognak ismét találkozni? talán nem sokára? talán soha? . .

Még régebben történt, mint e két pompásan fénylő csillag találkozása az a két különös eset is, mejjre oly sokszor s mindég csak örömmel gondolok.

Érzékeny dolog, olyan szerelmeskedés téle volt ez is, mely a szívet gyönyörrel tölti el. Ha most rá gondolok, úgy tűnik fel nekem s oly hatást tesz reám, mintha elcsendült kedélyem ismét felelevenednék s lelkem-testembe új erő szállana.

Milyen kár is, hogy minden elmúlik, a jelen oly rövid s boldogság csak a multak emlékében van. — — —

Az egyik emlékem melyről itt beszélni szeretnék egy cseppet sem homályosult még el

s nagyon is élénken lebeg képzeletemben. de itt csak körvonalakban szeretném lerajzolni.

Felidézem tehát magamnak azt a kedves kis várost, mely folyó partján, hegyek közé ékelve, tölem most oly távol lekszik.

Szokás volt e városban, hogy téli hónapokon keresztül lányos házaknál felváltva a fiatal-ság minden vasárnap összejött.

Kitünők voltak ezek a mulatságok, de soha nem elégedtünk meg a társas játékkal hanem tánc fejezte be mindég a kellemetes estélyeket.

A társaság azonban nem volt mindég egyforma, hol ez, hol az nem vett részt benne s ez abban lelte magyarázatát, hogy ha valaki nem volt eléggé ismerős, kedvelt vagy szívesen látott vendég, egyszerűen nem kapott meghívást.

Egyformán kiterjedt ez a kellemetlen körülmény ugy a lányokra, mint a fiatal emberekre, de már ezen nem lehetett változtatni. Kis városban, hol épen össze kellene tartani, rendszeren az egymás dolgai iránt való rendkívüli érdeklődés s az ebből származó pletyka sok bajnak a szülő oka.

Karácsony első napján igen szép társaság volt összehíva M—y házában. Gyönyörű leányok vettek részt benne. Engem különösen * kisaszszony bájos szépsége, csábító s ábrándos szemei eg szen lebilincselve tartottak. Soha nem hittem volna, hogy e szép testben még a legszebb lé-

lek is lakozik, mely rendszeren ritkán jár karöltve.

Soha nem felejttem el azt, a mit nekem ez az igéző szépség mondott.

Szó volt a férfiakról s hogy vélekedett ez a fiatal lány a férfi nemről!

„A mai férfiak annyira nélkülözök egy igazi férfhoz illő komoly magaviseletet, hogy szinte jól esik egygye, ha az mindjárt a tulságba megy is át, találkozni, a ki a mai férfakkal jobban mondva bábokkal — tisztelet a kivételeknek — ellentétben áll. Noha nem vagyok barátja az idealizmusnak, de be kell vallani hogy mi csak Jókai regényéből ismerjük a férfiakat, mert a mostani gigerlik csak felületlenségeket és a pletykát hajhásszák, noha nagyon kevés szereti közülük a kávé cognac nélkül; szinte jól esik, ha egy, habár darabosan is, megmondja az igazat s nem üres frázisokkal untat egy fiatal leányt . . .“

Forró szerelmemre gerjedtem e leány iránt. Egyszer nem vette észre senki s ez az angyali lélek pár pillanatig karjaiban pihent.

Mindenek fe ett diadalmaskodott az emberi sziz tavaszának üde, forró, legyőzhetetlen szerelme, mely azért adatott az embernek, hogy győzedelmeskedjék enyészeten, halálou, megsemmisülésen, mert sohasem halnak meg azok a kik szeretnek.

Évek teltek, é ek multak s én e szép

sikere első sorban a Szapáry kabinetnek és pénzügyminiszterének Wekerle Sándornak lesz maradandó és örök érdeme!

A társadalom bacillusai.

Kuti Zsigmondtól.

Nihilizmus, Kommunizmus, Szocializmus, Anarchizmus.

Debreczen, ápr. 20.

Különböző égöv alatt, különböző neve van. Akárcsak a hidegláz, a mely malária, sárgaláz, febris pernicioza és nagyon sok embernél — váltóláz név alatt jelenik meg.

És mint a bacillusok a test szervezetének különböző helyein, különböző körtüneteket idéznek elő és valamennyien csak abban az egy irtoztató hasonlatosságban leledeznek, hogy a test organumait tönkreteszik, úgy a fent czimzett kórságok is mind abban egyeznek meg, hogy kisebb-nagyobb mértékben a társadalmi rend ellen törnek, azt felforgatni, annak tova fejlődését megakasztani igyekezzenek.

Tova terjedésök vetekedik a legnagyobb epidemiával. A fent czimzett társadalmi bajok — betegségek már ma az egész mívelt világot nevezik otthonuknak. Fészket és tápanyagot találnak a míveletlen cserkeszek és kozákok hazájában épen úgy mint a mívelt Svájcban, a londoni Citiben és a gentelmenok Párisában vagy a mindig derült és mosolygó egü Olaszországban.

Sőt egy idő óta hazánkat is kísértetik. Hol a szocialisták köpenyében bujkál és strájkokat insceniroz, majd a szimpla és eddig mindig józan földművelők, napszámosok fejét zavarja, hogy összeütközésbe jönnek a munkaadókkal, földbirtokosokkal és bérlőkkel.

A hol a zendülés és összeütközés még nem tört, ott kavargó, sístereg és dörög mint az izzó láva a Kraterben a kítörés előtt, lázban, ideges állapotban tartván az egyéneket. Ez az állapot maga is lankadtá, munkakedvetlenül teszi az embereket. Időnként itt is, ott is kítör és terjed ezen társadalmi kórságoknak hol egyike, hol másika: hatásuk mindenütt egyforma, rendbontók, zavart és anyagi kárt okozók úgy maguknak mint másoknak.

Vegyük őket sorba nemük és származásuk szerint. Legelterjedtebb köztük a nihilizmus és követői a nihilisták. E kórnak eredeti

hazája Oroszország. Szülője a nyomor és az absolutizmus, dajkája az elégedetlenség. Czéja felforgatni a mostani orosz kormányformát és helyébe egészségesebb, a kotmányosabb államformát és viszonyokat létrehozni.

Maga a mozgalom az irodalom terén tette meg első lépéseit. Turgenyeff keresztapja a nihilizmusnak. Az „Apák és fiúk“ regényében kimutatta Turgenyeff, hogy az orosz állapotok tarthatatlanok. Mintegy tükörben bemutatja T. az orosz állapotok borzasztóságát és tarthatatlanságát. E regény egyik hőse Basarow nevezi magát nihilistának. — Nihil a mushiknál annyit jelent, hogy Isten akarata nélkül semmi sem történik. Ezen fatalizmus az orosz mushik és raskolinoknál a végletekbe megy át és mintegy érzéketlenül teszi őket még a legnagyobb csapások ellen is. — Ezen szenvedőleges passiv állapotból a népet telkelteni és sanyaru helyzetét vele megérteni volt Turgenyeff, Herczen Sándor és Bakunin feladata. Turgenyeff a „Füst“ című regénye gerjedésbe hozta egész Oroszországot. Ezen regényben T. kiméletlenül és leplezetlenül festi az orosz korhadt társadalmat. A „füst“-tel szemben állítja az „Uj föld“-et, mely regényben rajzolja milyennek kell lenni egy rendezett, szabad államnak. Hogy mennyire hódított ezen apostolok tana, mutatja azon körülmény, hogy híveinek sorában hercegek — Krapotkin tábornokok, főpapok, orvosok, tanárok, deákok, nők, szóval: a társadalom minden rétegét találjuk. Turgenyeff, Herczen és Bakanin voltak első áldozatai: Szibéria ölbányáiban végezték életüket. — És most következett az élet-halál harc, a mely ma is dúlja Oroszországot. Turgenyeff és társai intentiója csak az volt, hogy az illetékes körök figyelmét rávonják az állapotok tarthatatlanságára; utódaik pedig zászlóikra írták: „Si medicamenta non sanant, ignis sanat“ és folyamodtak a tüzhöz.

Dinamitjuk és nitroglycerinjük megölte a csárok legjobbját: II. Sándort; Perowskaja Zsófia és Helfman Jessze leányok felakasztása nem rettegte vissza Sasszulics Verát, hogy Trepoffot Pétervár rendőrfőkapitányát lelője. — És Szibéria hőmezői ölbányái és kara vadonjai valamint az etapok a sirokhhoz hasonló helységei megteleknek a szerencsétlen áldozatokkal és helyökre lépnek új meg új apostolok, kiket a nihilizmus fanatizmusa üz és kerget. Vajjon a nihilizmus a jövőbe i orosz társadalomnak csiráit rejti-e magában? ez a jövő titka.

A nihilizmus közeli rokona a kommunizmus, noha más elven és más módon akarja az emberiséget boldogítani. A személyes vagyon és a személyes birtok ellen kel ki. hangsúlyozván a vagyonközösség elvét és rendszerét. Ezen exotikus növény hazája Franciaország, alapvetője Babenf, ennek későbbi zászlóvivői Sain Simon, Fourier és Cabet. De a mennyiben sehol és senki sem mutatkozott hajlandónak akár szereményét, akár örökölt vagyonát a kommunisták teoriája szerint a vagyontalanoknál testvériesen megosztani, ezen pártok hívei napról-napra apadnak, de helybők a kisebb igényű — socialisták léptek.

A szocialisták azon józanabb és míveltebb szószólói, kik a munkakereső és munkaadó közti viszonyt akarják türethetőbbé tenni és szabályozni a nélkül, hogy a kommunizmus sikamlós és nyaktörő útjára lépne, egészen korekte járnak el és céljuk nemcsak indokolt hanem bizonyos tekintetben méltányos is. Így jött létre 1864-ben a kosmopolita munkás szövetség Londonban az „Futernationale“ czim alatt, élén Marx Károly híres szocialista állott. Azon Marx Károly szem elől tévesztette azon böles közmondást: „Ne sutor ultra crepidam“ — politikába elegyedett. Követelte, hogy a munkások census nélküli szavazati joggal birjanak stb. Pártja 1872-ben Hágában centralistákra és föderalistákra szakadt. 1877-ben még egy congressus tartottak az internatoinále Genfben, azonban a kormányok ellentá lánásán törekvésök hajótörést szenvedett. Megcsontitva, szervezés nélkül bujkál most a szocializmus hol itt, hol ott galibát igyekező csinalni, a melyet azonban a legislativa rendesen idejekorán elfojt.

Legveszélyesebb azonban az Anarchizmus.

Az anarchisták ezek törvénytelenül állapokra törekszenek. Nem akarnak ismerni állami tekintélyeket, szuverenitást. Az anarchizmus minden fennálló társadalmi rendet fel akar forgatni. Magában foglalja a kommunizmust, nihilizmust és szocializmust. Hívei munkakerülő, naplopók. Eredeti céljuk azonos volt a szocialistákkal, de mint az internationalénak Marxja értettek azon utról, mely végre is tisztességes munkára utalja az embert és helyébe a brachiumra léptek. A kormányok feladata ezen rákfenéket a társadalom testéről éles késsel, kiméletlenül lemetszeni.

csillagképet nem láthattam, Lemondtam arról örökre, hogy vele még valaha találkozom.

De én azért titkon mindég biztam jó sorsomban s a szerencsében, mely végre mint jószágos istenaszszony s valóságos nemtő lebegett előttem.

Ismét szívemhez szoríthattam s tőle most már csak a halál választhat el.

Őszi verőfényes nap volt, — itt következnek másik emlékem leírása, oly szép nap milyet csak szeptember hóban élvezhetünk. A tikkasztó nyár után valóságos áldás az emberiségre az ősz üdítő, friss levegője.

Sűrű erdőben bolyongtam, hallgattam, mint hull a egyik falevél a másik után, figyeltem a madark búbjós dalára,

Elmerülve képzeletemben, melletttem egy nyulánk, barna mondhatnám nagyon csinos férfi haladt el. Különb alig vettem észre, gondolataim annyira fogva tartottak.

Majd tovább mentem s ismét találkoztam vele.

Sokszor megesik, hogy idegen helyen is meretlen egyénekkél szóba állunk, de leginkább csak ott hová a világi zaj nem hat. Most vásár az élet, itt senki nem ismeri egymást és senki nem törődik a másikkal, mindenki a maga dolga után futkos.

Igy kezdődött tehát az ismeretség egyszerű köszönés s néhány kérdéssel.

Ugy vettem észre, mintha talán jó benyomást tettem volna reá, mivel minden utógondolat nélkül legbizalmasabb dolgaiba is beavattott engem. Be kell vallanom, hogy nagyon örültem a véletlen szerencsének.

Végre elváltunk a mit én legalább a magam részéről igen sajnáltam.

Elmult nagyon, de nagyon sok idő s mi soha nem jöttünk össze. Számталanszor gondoltam erre a kedves emberre, kit hirtelen oly nagyom megszerettem, az a mondása pedig, hogy — „bennem jobban bizhat, mint bárkiben“ — nem engedett nyugodnom. Nekem ezzel az emberrel még találkoznom kell — mondtam többször magamban.

Csillagképem csakugyan elhalványult volna s sohasem ragyogna az többé?

A véletlen titokzatos művét kell áldanom mert egyszer csak mint egy szellem előttem terem s e percztől kezdve őszinte barátságának, odaadó szeretetteljes vonzalmának ezer jelét érezte velem. Hány esetben voltam az ördög kísértéseinek kitéve, de ez az én őrző angyalom engem mindig visszarántott. Valóban örök hálám kifejezésére alig találom a kellő szavakat.

Ez a tiszta, szent barátság volt az a gyengéd kapocs, mely gondolatunkat, érzésünket a legszebb őszhangban tüntette fel.

Örömben uszva e mély barátság érzése hevitette lelkemet. Voltak azonban néha perczeim is, mikor kételyek szállottak meg s a barátságot a kék fényben elterülő tengerhez hasonlítottam, melynek szépsége sem állandó s mint minden az életben — oly változókonny. Mennyire azonban csak lehetett mindég igyekeztem e nyomasztó gondolatoktól szabadulni.

Hozzon az élet bármely keservet is magával, nehezédjek bár a sors keze még oly mostohán is az emberre, hü barátság megkönnyebbit minden terhet.

Ime a két tündöklő csillagkép: a nő, ki nek egész lénye a szeretet s a hü barát. Nincs is ezeknél drágább kincs a világon.

A gyöngéden szerető jó szívű nő egyszers mint méltó tiszteletünk tárgya, hisz a mennyei rózsát ő szövi a földi életbe! hiven szerető, őszinte baráttal pedig még a nyomor végső falatját is megfelezzük.

Égi fényben ragyogó csillagképek, arra kérlek, hogy soha el ne homályosodjatok!

László József.

Későn.

Ada Cristentől, ford: Spanyol József J.

A nagy terem csendes, hideg és sötét. Megmozdul s egyuttal a sötétséget eloszlatva egy nagy széles vállú férfi, az asztal felé nyul. Ideges kéz emelkedik föl, reszketve a fény sugarban s megragadja a palackot... és azt csaknem kiürítve ismét helyére vissza teszi.

De följedve öklével hirtelen az asztalra üt. A kutya hallgatózva simul gazdájához s tompán morog, de a férfi fegyvert vesz vállára, fogja a lámpát, s bizonytalan léptekkel ama szép faragványu kerülőlépcsőhöz megy, melynek első fokán az imént ült. Főérve, egy nyomással fellöki az ajtót.

Félig csukott szemekkel megy a drága termen át, óvatosan emelve lábait követi kutyája. A magányos férfi ismét bezárja az ajtót.

Hirtelen leteszi a lámpát, leveszi válláról fegyverét, kezei lehanyat anak s megrázkódik,

Ha elfogulatlanul vizsgáljuk az itt felsorolt és a legislátirával folytva hadilábon álló pártokat, azt tapasztaljuk, hogy azok nagyobb részét a tudatlanság és félrevezetés vezérli. A munkás ember rendesen bizalmatlankodik munkaadójával szemben és sanda szemmel nézi, hogy munkaadója uraskodik, jól él, míg ő neki dolgoznia kell. Ha ezen lelkiállapotot lelkiismeretlen, lázító emberek még tüzelik és áltanokkal táplálják úgy kész az anarchizmus. A kormányának tehát feladata a munkásnépet megvédeni és megvédelmezni ilyen bujtogatóktól és oda-hatni, hogy az iparosok és munkás népek gyermekei a kellő oktatásban részesüljenek. Fejlesztési és nagyobb alapra kell fektetni az iparos tanoncok oktatását és kimivelését, mert csak az értelmes és eléggé tanult iparosok és munkások fognak izoláltan maradni a társadalom eme bacil usaitól.

A katonai büntető törvény.

(P. K.) Hazánk közvéleményében kellemetlen, sőt kínos benyomást fog kelteni a hír, hogy a katonai büntető igazságszolgáltatás időszerű reformja közüli fáradozások meggyűlölettel fenyegetnek. Hogy a katonai büntetőtörvénykezés, ahogy az ma fennáll, épen sértően borzasztó anachronizmus, azt felesleges bizonyítani.

Az eljárás zárt ajtók mögött folyik: arra a tulajdomból, sőt tán egyedül mérvadó befolyást az auditor gyakorolja, aki vizsgálóbíró, tárgyaló bíró, közvádló, védő és jegyzőkönyvvezető egy személyben. E hatáskörök összehalmozása, melyeknek mindenike maga egy embert követel rendezett és humanus törvénykezés mellett, egy kézben a régi időkbeli átvett olyan monstruosítás, mely a katonai bíraskodást erkölcsileg alacsonyabb színvonalra nyomja le a középkori inquisitionál.

A katonai törvénykezés reformja tehát nemcsak a célszerűség, hanem az erkölcsi szükségesség követelménye is; és Szilágyi Dezső igazságügyi miniszterünk az egész nemzet hálás tetszésére tette magát érdemessé, midőn megragadta a kezdeményezést a katonai büntetőtörvénykezés korszerű átalakítására.

Bizalomkeltő volt az a körülmény, hogy gróf Schönborn osztrák igazságügyminiszter is a reform mellett volt s támogatta magyar kollégájának vonatkozó javaslatát. A döntés azon-

ban a közös hadügyminiszternél és a két honvédmíniszternél volt s van. E tényezők azt hiszik, hogy nem fogadhatják el a javasolt reformot. Az eljárás nyilvánossága ellen vannak s olyan polgári védők alkalmazása sem találkozik helyesléssel, a kik tartalékos tisztek.

A katonai törvénykezés mostani rendszere egy darab középkor a modern államban. Ennek a darab középkornak le kell rombolatnia, miután azoktól az állampolgároktól, kik ő felsége zászlója alatt szolgálnak nem szabad azt várni, hogy lemondjanak alkotmányos jogaikról, melyek számukra biztosítva vannak. Minden állampolgárnak alapjoga, hogy tárt ajtók mellett itéljenek felette s hogy védőt adjanak neki.

Ezt a jogát senki sem vesztheti el csak azért, mert ideiglenesen katoná. Bizunk, hogy az imént megszakított tárgyalások nem ejtettek el végleg. Igazságügyi miniszterünk erélyébe s fényes dialektikájába helyezett bizalmunkban ragaszkodunk a reményhez, hogy sikerülni fog neki a katonai részről érvényesülő ellenállást legyőzni s a reformot, ha nem is abban a terjedelemben, melyben ő óhajtaná keresztülvinni. Először rést kell ütni a fennálló katonai büntetőjog anachronizmusán. Csak ha egy kis világosság és levegő hatolt be a dohos homályba, fogja majd magát előbb-utóbb önként felvetni mint elutasíthatlan szükségesség a reform továbbvitele.

Irodalom—művészet.

„Az én falom“ czim alatt Csóór Gázi tehetséges szegedi újságírótól egy kötet rajz jelent meg Endrényi Lajos kiadásában. A szép kiállítású kötet a tehetséges fiatal író jobb dolgozatait tartalmazza. Összesen tizenkét dolgozatot, melyekből egyet az „Egy éj költészetét“ olvasóinknak bemutatunk. E mutatóból is megítélhető, hogy fejlődésben lévő szép tehetséggel állunk szemben. Különben a kötettel ha terünk engedi még bővebben is fogunk foglalkozni.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanítézek 1891. évről való évkönyve megjelent D o m o k o s Kálmán igazgató szerkesztésében. A gondosan összeállított kötet első része a tanügyet illető közleményekből áll, második része pedig különféle közleményeket tartalmaz.

Nemzeti állam és népoktatás. Szathmáry Györgytől e czim alatt egy vaskos, érdekes adatokban gazdag kötet jelent meg Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadásában. A kiadók a nemzeti aspirációknak a közmívelődés és kiválóképen népnevelés útján leendő teljesebb érvényesítését mozdítottak elő akkor, midőn Szathmáry György jelenlegi miniszeri tanácsosnak képviselői és publicistái korából származó dolgozatait és nyilatkozatait egy kötetben összegyűjtve, közre bocsátották. A dolgozatok tulajdonképpen első olvasásra szembeötlő vezéreszme gyanánt a népnevelés-k és kiválóképen a magyar nyelvű népoktatásnak nem egy oldalról kicsinyléssel találkozó fontossága domborul ki. A ki tehát a népnevelési intézmények fejlesztéséről a közoktatási kormány ide vonatkozó tervszerű actiójának tovább fokozásától várható társadalmi és kulturális előnyökről a közegészségügynek épen a tiszta magyarság góczpontján fajunk izmosodása és számbeli terjeszkedése érdekében miebbi orvoslást igénylő elhagyatottságáról, a kormány által legutóbb a nemzetiségi területeken fogantatva vett magyar telepítés szükségességéről és ethnographiai jelentőségéről behatóbban tájékozódni óhajt, az mindenesetre haszonnal forgathatja e könyvet, melytől nemcsak eszméi tájékozódást, de nemes tettekre vezető impulst merithetnek mindazok kik az itt szóban forgó kérdésekről e méltokul s a nemzeti állam előfeltételeiért tenni és áldozni hivatva vannak. A több mint 260 oldalra terjedő finom velin-papírra nyomott könyv ára 2 frt.

Francia nyelvten. Iskolai és magánhasználatra. Szerkeztették Bartos és dr. Chorancsák Hatodik kiadás. Ára 1 frt.

Új könyvek jelentek meg Wodianer F. és fiai, budapesti czégnél. A német nyelv megtanulására való grammatikusok közül egy sem tett szert akkora elterjedésre, mint a Ney Ferencz féle, melyből már tizenhat kiadás fogyott el. A tizenhetedik kiadás teljesen át van dolgozva. Ára 1 frt. Az Ahn-Erényi „Gyakorlati tanfolyama a német nyelv gyors, alapos és könnyű megtanulására“ pedig, mely már hetedik kiadásában jelent meg. 60 kr. Rendszeres magyar nyelvten. Irta Deme Károly a III. osztálynak. Ára 50 kr. — Asványtan. Irta dr. Szerényi Hugó, az ismert szakiró. Ára 60 kr.

mintha fölbredni akarna, aztán körültekint a teremben s fájdalmasan sóhajt fel . . .

Ovatosan huzz fel egy függőnyt s nehéz fejét az oszlopokhoz támasztja, melyek a fehér ág menyezetét tartják. Néma kíváncsisággal hajol be, megérinti azt a helyet, a hol neje feje pihent, gondolkodik, töprenkedik s küzd folytonosan a szent kedves emlékekkel melyek őt most elárasztják . . . Megsimogatja a fehér párnát, ujjai egy csipkefököttöbe akadnak, a mely ott feküdt s arcát a finom szövetbe temeti s behuny szemmel suttogja.

„Feleségem . . . feleségem!“

A férfi fölemelkedett. Karjait térdére támasztva s nehéz fejét kezébe horgasztva ült az ág szélén, folytonosan említve hűtlen neje nevét. A mióta egy másíknak kedvéért őt elhagyta, nem lépte át a terem küszöbét, óh! . . . ő már nem számlálta a napokat s éjeket a melyeket egymagában élt át, csakis vadászott és ivott. Szerelmét, haragját, féltékenységét, gyűlöletét, mindenét-mindenét elitta . . . Szolgái meglopták s elszöktek, nem fogadtak fel helyettök újakat. Minek? . . . Jóságai e pusztultak, nem törődött velük . . . Minek? . . . Háza szétesett, csak nevetett rajta . . . Miért . . . Mi volt neki e pusztulás mind ahhoz képest, hogy őt megcsalta és elhagyta, ő, a felesége, az a kedves gyöngéd teremtes, akinek kedvéért ezt a kis paradicsomot létesítette; ő, a fénye büszkesége, becsülete, élete. Minden, minden elmúlt, ő csak ivott, énekelt, nevetett, néha agyon lőtt az erdőben egy vadat és elmerengve tekintett a megtört szeméibe.

Most, hogy így elhagyva ül itt egyedül a teremben, a hol még ama jó illat lehellete lebeg,

melyet neje oly nagyon szeretett, most ismét a harag szállja meg . . .

Itt, itt a szobában siklott végig a szőnyegen, s lopódzott be a lépcsőn, surrant el ágya mellett — mialatt ő róla álmodott — és kiszökött, ki egy másíknak karjai közé . . . ki a messze világba. Miért . . .

Vad féltékenység szállja meg ismét e visszaemlékezések közepette.

„Kerestem és kerestem és kerestem és soha többé nem találtam!“ suttogja reménytelenül.

Égő vágy szállja meg őt nevetni hallani, őt ismét látni, az üres levegőben kapkod és szeretetteljes hangon esd:

„Jöjj, kedves feleségem, jöjj ismét!“

Az esti szellő megringatja a lépcsőház ajtajának selyem függőnyét, hogy az mint egy női ruha suhog. A kutya egyik lábát ura kezére teszi, oda néz s vigan nyöszörög, mert a kilincs megmozdul, halkán és zajtalanul nyílik meg az ajtó.

„Mi az? dadogja a férfi s a hallgatódzó kutyára meresztí szeméit.

Vigan ugat a kutya, mert az ajtó mind jobban és jobban nyílik ki, s ott az ajtó között — a kilincsen egy kicsiny ezerszer megcsókolt kéz nyugszik. Ó nem lát már egyebet, mint csak azt a kezét, oda akar menni, de lábai nem viszik, kiáltani akar, de nyelve mereven fekszik szájában, melle zihál, karjain ólomsúlyok lógnak, agya nem egyéb mint zugó gép, de minden-minden az ajtó felé szivja és kényszeríti, a melynek küszöbén hazatért felesége áll.

Vad ordítás, mintegy vadállaté, rengeti meg a házat, a lebilincselő ígézet eloszlott, egy

ugrással előtte terem, s a halálsápadt lényt mint szökevényt a terem közepére vonszolja; de most ereje elhagyja, ingadozik, feleségét magától elölki s egy székbe rogyik.

A nő messze tőle térdre hull, nagy szeméi esdőleg zilált arcán csüngnek, közelebb és közelebb csuszik hozzá térdén, ránczos kezeit feléje emeli és halvány arca lábaira esik. Mint sötét kigyók hullámszanak, hajtfürtjei a fehér rózsza színnel kivarott szőnyegen, néma fekszik előtte s csókolgatja lábait . . .

A férfi lehajol hozzája, s különös figyelemmel szemléli azt a fehér vonalat, mely haját elválasztja úgy érzi magát, mintha nem tudna most másra gondolni, csakis erre a fejre . . .

Megragadja a nő vállainál, szeméit azéba dőfi s fáradtan kérdi:

„Miért mentél el tőlem?“

„Nevezd örültségnek, mámornak, bűnrök-ségnek, én nem tudom, csak annyit tudok, mily nyomorulttá tetted teged s tettem magam!“

A férfi fáradtan emeli fel a nő vállairól kezeit, lerázza őt magáról s a lépcső felé mutat.

Még egyszer kétségbeesetten tekint fel rá a nő, aztán összevonja köpenyét s átmegy a termen. A mint kezét a kilincse tette, a férfi arca fellángol, hirtelen megragadja fegyverét, neje fordítja s a következő pillanatban irtozva dobja el a fegyvert.

„Menj!“ suttogja rekedten, „menj örökre későn jöttél!“

„Későn . . .“

Bodenstedt Frigyes a német költő Wiesbadenben tegnapelőtt este 9 órakor tüdőgyulladásban nyolcz napig tartó betegeskedés után meghalt. Bodenstedt 78 éves volt (1819. ápr. 22-én született). Írt regényeket, elbeszéléseket, drámákat, s költeményeket; kiadta egyetemi felolvasásait; fordította Hafis dalait, Omar Chajjam elmés mondásait, stb. Mindebből kiviláglik, hogy Bodenstedt a modern Németország egyik, kiváló alakja, akinek halála nagy veszteség a német irodalomra.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó hivatal és az írártár a felelő felvilágosításokat ád békőnapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4 órakor a „Margit fürdő” nagytérképén.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Apr. 23. Bizalmi férfiak megválasztása a Debreczeni kerületi betegsegélyező pénztárhoz.

Apr. 23. Lóverseny.

Apr. 24. Lóverseny.

Apr. 24. Csokonai kör közgyűlése d. e. 10 órakor a varosházban.

Apr. 24. Csokonai kör felolvasó estélye.

— **A Csokonai kör felolvasó estélye.** melyet ápril 24-én tart meg a „Margit” fürdőben, igen érdekesnek ígérkezik. Nemesak a helybeli szerzők és felolvasók teszik azzá, hanem az is, hogy a magyar vasut király, György Endre is a felolvasók között van. A felolvasást a város ház nagytérképén közgyűlés előzi meg, melyre nézve a következő meghívó bocsátott ki:

Meghívó a „Csokonai kör”-nek 1892. évi évi ápril hó 24-ik napján d. e. 10¹/₂ órakor a város háza nagytanácstermében tartandó II-ik évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a kör 1891-ik évi működéséről. 3. Pénztári jelentés. 4. Az 1892-ik évi költségvetés. 5. 10 kisorsolt s 1 elköltözött választmányi tag helyének betöltése. 6. 3 számvizsgáló választása. 7. Indítványok.

Ugyanazon nap este 7 órakor a „Margit” fürdő dísztermében a Csokonai-kör felolvasó estélye. Tárgysorozat: 1. „Mit daloltok!” Thern-től. Előadja: a debreczeni dalegylet. 2. Költemények. Irta: Kisis Mariska. 3. Budenz és Debreczen. Visszaemlékezések. Irta és felolvassa: Géresi Kálmán. 4. Magyarok Romániában. Irta és felolvassa: György Endre. 5. Költemények. Irta és felolvassa: Szabolcska Mihály. 6. „Busan dalol a madár” Nikolicstól. Előadja a debreczeni dalegylet. A felolvasó estélyt társas vacsora és tánc követi. Tagok és hozzátartozók belépti-díjat nem fizetnek. Nem tagok számára belépti díj személyenként 1 frt.

— **Jóváhagyott segély.** Debreczen város közgyűlése 50 frtot szavazott meg a mihálydii ev. ref. egyháznak iskola és tanítói lak építésére. — A belügyminiszter ezt a közgyűlési határozatot jóváhagyta.

— **Évzáró vizsgálatok** a debreczeni ref. főgymnasiumban az 1891—2-ik iskolai évben. A VIII-ik osztály nyilvános vizsgálata május 14-én, magán vizsgálata május 21-én. Érettségi írásbeli vizsgálat május hó 23, 24, 25, 27 és 28-án. Érettségi szóbeli vizsgálat június hó 24, 25, 27, 28. napjain, a meddig a vizsgálandók száma kívánja. A VII—I. osztályok nyilvános közvizsgálata június hó 17, 18, 19, 20 és 21-ik napjain. E napok közül június 19-én a francia nyelv, gyorsírás és tornavizsgálat. Ezen osztályokbeli magán tanulók vizsgálata június 22 és 23-án. Az igazgatóság.

— **Esküvő.** Mezőtelegdi Csánády Jenő a vaskohi járás szolgabírája s tartalékos huszárhadnagy ma délután esküszik örök hűséget B.-Ujfaluban Fényes Lajos földbirtokos bájos leányával Irénnel. A nászünnepélyre Debreczenből is számosan rándultak ki B.-Ujfaluba, Komlóssyák, Béressyék, Szunyoghék és Vecseyek.

— **A lovaregylet** lóversenyei iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy minden egy-és két fogatú bérkocsit már jó előre lefoglalták. A főkapitány gondoskodott, hogy a fák az égbe ne nőjjenek, vagyis, hogy a fiakeresek ne zsarolhassanak. Most már a vidékről is hozatnak befogatókat, már t. i. azok, a kik tehetik.

— **Beütött kirakat.** Mendelovits Lajos piacz-utczai üzletének kirakatát tegnap este 7 órakor egy tégladarabbal beütötte valaki. A tettest Elek Péter csavargó szeméjében elfogták. A csavargó azt mondja, hogy a tégladarabot egy kutya után dobta. Valószínűbb azonban, hogy ilyen ostoba módon akart lopni. Az ismert enyveskező embert letartóztatták.

— **Elmegy az ezred** czim alatt megirtuk már, hogy a 39. gyalogezred egy időre elhagyja Debreczent. — Az ezred 1893-ban helyezték át és pedig Bécsbe.

— **A gazdasági egylet** végrehajtó bizottsága, mely a hortobágyi állatkiállítás rendezi, tegnap délután ülést tartott Simonffy Imre polgármester elnöke alatt. Az ülésen felolvasták az értekezlet jegyzőkönyvét, mely a bizottságok megalakításáról szólt s melyet lapunk egész terjedelmében közölt. Békésy László ajánlotta, hogy titkárhelyettesül válasszák meg Czegléd Gyula gazdasági intézeti tanárt, mit a bizottság el is fogadott. Kimondták azt is, hogy az egyes albizottságokat az elnökválasztó ülésekre a gazdasági egylet elnöke Váczy János hívja egybe.

— **Király Ferencz** dr. indítványozza, hogy a kiállítás bizottság vonja bele a kiállításba Bethlen András gróf földművelési minisztert és Dégenfeld József gróf főispánt. Az indítványt egyhangulag elfogadták és elhatározták, hogy Bethlen András gróf, földművelési minisztert küldöttségileg fel fogják kérni, hogy vállalja el a kiállítás védnökségét. A felkérő küldöttséget Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester fogja Budapestre vezetni. Dégenfeld József gróf főispánt megválasztották a kiállítás díszelnökének. Ezt a választást szintén küldöttség fogja a főispán tudomására hozni és fel fogja kérni, hogy a kiállítást részesítse támogatásában. Békésy László ez után előadta hogy a koronázási jubileum ünnepélyességei e fognak tartani 5—6 napig és ez hátráltatni fogja a megjelenésben azokat, a kik ott is, itt is szeretnének jelen lenni. Ennél fogva jó lenne a kiállításra későbbi határidőt tűzni ki. Az indítványt elfogadták és a kiállítás határnapját június 12-ikéről június hó 14-ikére tüzték ki.

Az elnökség megbízott, hogy intézzen kérvényt a miniszteriumhoz az ígért ló-jutalomdíjak kitárgyalozása iránt. Ezután foglalkoztak a vendégek és közönség meghívásával. Meg fogják hívni a megyék és városok gazdasági egyleteit, a törvényhatóságokat és a városokat, a városok nagyobb testületeit és különösen a gazdaközöniséget. Az elszállásolási bizottságnak meghagyták, hogy működését már most kezdje meg. — Az értekezleten sokáig vitatkoztak a különvonatok indítása és a vendégek meghívása felett. A külön vonatokra nézve meghallgatták a jelenlévő Sagh Gyula vasuti üzletvezetőt. Két külön vonat lesz, amelyekre egyenként csak 5—6 száz egyén fér el. Epen ezért a rendezőség nagyon korlátozva van a vendégek meghívásánál. Az összes gazdasági egyletek felkér-

nek, hogy szűkebb körű küldöttséggel képviseltesék magukat a hortobágyi ünnepélyen. Helyből az összes hatóságokat, testületeket meghívják, persze meghívó jegyeket ezek is csak korlátozott számban kaphatnak.

— **Kaba pusztulása** versben. Mostanában érte a muzsát az a veszteség, hogy világosi Páger Pál népköltő elhunyt, azonban a sors olyan hogy mindent pótol. Páger Pál helyett Hajdumegyében, Szoboszlón támadt fel a nép lántosa „verses Tornay János utazó poéta” személyében. Mi hálásabb téma akadt volna tolla hegyére, mint Kaba pusztulása, melyet megénekelt prózában és versben, Tessék elhinni, hogy a próza nem rosszabb, mint a vers, pedig az aztán nagyon rossz. Irá pedig a mint mondja „ingujjban és szomorúságában Szoboszlóu, reggel, mikor a Pista kihajtotta a szoboszlai csordát”. A nép ugyancsak kapkodja a népköltészet jó akaratú szülöttjét, melynek első sorai a következők: „Kabán történt most egy eset Milyen még Kabán nem esett, Kétszáznegyvenhárom házba kárja, Ejtette mély nagy bánatba.” És így tovább.

— **Az idő** ugyancsak áprilisévé, azaz változóvá lett, mint a szép asszony. A tegnapi Falb méltán sorozhatta volna a kritikus napok közé. Reggel is egész délelőtt szp, napiényes idő volt, sőt még délután is, azonban már 5 óra felé tornyosultak a fellegek, szél támadt, mely csapkodta az esőt. Este 7 óra tájban szélvihar közt megeredt az eső és aztán zuhogott este 10 óráig olyan vehemens erővel, hogy felhőszakadásnak is beillett. 10 órára az eső elállt és nagy hideg következett be. Szerencse, hogy az idő még mindig borult és a szél fúj, mert különben a növényzet megkeserülne a bealott hideget.

— **Eljegyzés.** Husvét másod napján, Kulcsár Imre rendőrségi helyettes levéltárnok eljegyezte Nicht József helybeli lakos leányát Ilo-na kisasszonyt.

— **Ménések kihajtása.** A csődör ménes ápril 19-én kiállott a Mátára, így lovak kihajtását meg lehet kezdeni.

— **Városi épületek fenntartása.** Némely városi épületek és az utczai elemi iskolák jó karban tartását a város vállalkozónak adja ki. E munkák biztosítása végett meghirdetett árlejtésen négyen vettek részt s a 4976 frt előirányzati összegből Bihari István 15³/₄ %-ot (4192 frt.) Károlyi Sándor 7¹/₄ %-ot (4615 frt.) Horváth János 12 %-ot (4378 frt.) Csapó István 20 %-ot (3980 frt.) engedett. — Az ajánlatok felett a tanács dönt.

— **A vásár** hete egy kissé megeléjűtette a várost, úgy, hogy még éjjel is elég eleven az, miután ilyenkor záróra nincs. A vásárra különösen sok marhát hajtának fel. A baromvásár jónak ígérkezik.

— **A debreczeni születésű** énekesnő Kocsis Etelka a soproni színházban egyre aratja diadalait. Egyik ottani lap egész elragadtatással írta, hogy Komáromy Mariska vendég szereplése alkalmával is milyen pompásan megállta helyét. Legutóbb pedig az „Üdvöské”-ben ragadta el a soproniakat.

— **Elűtött kis leány.** A csapó-utczal kunánál egy tehén elűtött egy kis leányt. Egy vidéki ember négy tehenet kötözött egybe és úgy hozta be a városra s e négy tehén egyike ütötte el a leányt, kinek az ijedségen kívül más baja nem történt.

— **Csiky Lajos,** debreczeni ev. ref. theologiai tanár, „Képek a börtönügy történetéből, Haward Jánosnak, a börtönügy angol apostolának életrajzával” czím alatt í. hó 23-án azaz szombaton felolvasást tart Budapesten, a „Magyar jogász Egylet”-ben. Felolvasó ismertetni fogja, hogy milyen philanthropikus intézmények léteznek a nyugati kultur-államokban a börtönügy s a foglyok sorsának javítására.

— **Az új kórház felszerelése.** A mérnöki hivatal azt a jelentést terjesztette a városi tanács elé, hogy az új kórház épületei október első hetében használatba vehetők lesznek. — Ennél fogva elérkezett az ideje, hogy a belső felszerelésről is gondoskodják a városi tanács. Előljáróba minta darabok lennének beszerzen-

dök. — A felszerelés költségei 27000 forintban vannak előirányozva. — Valószínű azonban, hogy megtakarítások is lesznek elérhetőek.

— A női közimunkakiállítás iránt még mindig nagy az érdeklődés. Tegnap a csúf idő dacára is igen számosan meglátogatták és a héten, ha az idő kedvező lesz, még nagyon sokan szándékoznak meglátogatni. A rendezőségnek egy látogató figyelmébe ajánlja, hogy az egyik utcái terem kisebb festményeit jó lenne alacsonyabbra helyezni, mert így azok teljesen eltűnnek a szem elől.

— A debreczeni gazdasági egyletek, mely az idén országra szóló jubileumot rendez a Hortobágyon ez idő szerint 82 alapító, 59 évdiyas, összesen tehát 141 tagja van. A vagyona pedig 7600 forint; ezenkívül még elkölthető 2000 forinttal rendelkezik, amelyet a hortobágyi kiállítás költségeire fordít. Az egylet 25 éves történetén kívül, de ezzel egybefüggőleg, Szűcs Mihály tanár a jubileumra megírja Debreczen közgazdasági statisztikáját is, amely monografia igen érdekes emléke lesz a jun. 14-diki ünnepélynek.

— A főreáliskola. Meixner Károly budapesti műépítész elkészítette a város által építendő állami főreáliskola terveit és költségvetését. A népen kidolgozott tervek már megérkeztek s közelébb elfogadás végett tárgyalás alá kerülnek. A reneszánsz stílus kétemeletes iskola főhomlokzatával nagyhatvan utcára, oldalhomlokzatával pedig a Hatvan- és Nagyujtetzák között nyitandó új utcára épül. A középületi jellegét a főhomlokzat széles rizalitja kölcsönzi, melyre magasan ki emelkedő fedél borul. Az ablakok északra és keletre néznek valamennyi köríves földszinten és emeleten. A főbejárat a két szárnyat összekötő tompára vágott sarkon vezet egy tágas előcsarnokba. A tantermek következő beosztást és elhelyezést nyertek. Az előcsarnoktól jobbra a főhomlokzat földszintjén van a kapus és az igazgató 4 szobás lakása, mellékhelyiségekkel; — balra az újutcai hosszú homlokzat földszintjén az I. számú tanterem természettajzi gyűjtemény, vegytani és természettajzi előadó terem, vegytani gyűjtemény és laboratorium szolga lakása. Az első emeleten lesznek, a sarkon az ülésterem, az elfogadó szoba, rajztanár szobája, mértani rajzterem, VIII. sz. tanterem, térképtár, igazgatói iroda, a VII. VI. V. IV. III. és I. sz. tantermek. — A második emeleten helyeztetnek el: a tanári könyvtár, ifjúsági könyvtár, szabadkézi rajzterem, a IX. X. és XI. sz. tantermek, a természettani gyűjtemény, laboratorium és természettani előadó terem. — A tantermek ajtai folyosókra nyílnak. Az emeletekre egy főlépcső és egy melléklépcső vezet. — A tornaterem különálló földszintes épületben lesz elhelyezve és a főépülettel zárt folyosó köti össze. — Az összes költségek 129609 forint 63 kr-ra vannak számítva.

— A levágott láb. Tegnap számunkban jeleztük, hogy Szoboszlón a gyorsvonat indulásakor egy fékező, Bernát Mózes 36 éves izraelita vallású egyén leesett a vonatról úgy, hogy bal lábát összehúzta. A fékezőt behozták a kórházba. Lába úgy elmorzsolódott, hogy ma amputálni kellett. A műtét délelőtt meg is történt a boldogtalan emberen.

— A sors gunyja. A napokban meghalt egy facsarodott szívű uszorás, a kinek szíve minden oldalról a tőle minden kérdés előtt összehúzódott, bezárult. A sors gunyja az, hogy az uszorás — mint azt az orvosok konstatálták — szívtágulással halt meg.

— Dakoromanok Debreczen mellett. Nyiregyházáról írják, az Egyetértésnek, hogy a nyíradonyi és szentgyörgyábrányi görög katolikus iskolák lelkészei és tanítói még mindig nem vetnek határt oláhosító törekvéseiknek, ambár a közoktatásügyi minisztertől már többszörös figyelmeztetés kaptak. — Felekezeti iskoláról lévén szó, a közigazgatási hatóság keze, a népiskolai törvényeknek a nemzetiségekre való tekintettel megalkotott rendelkezési következtében kötve van. A közoktatásügyi miniszter is, mielőtt erőlyesebb rendszabályhoz nyulhatna, az illető iskola fentartóit tartozik háromszor meginteni. Ennek, a törvényben megállapított megintésnek az elsejét kéri a közoktatásügyi minisztertől a közigaz-

gatási bizottság, a királyi tanfelügyelő-jelentéséből értesülve arról, hogy egyes iskolákban a megtartott vizsgálatok, fölterjesztések után is még mindig meg vannak az erőszakos oláhosító törekvések s az oláh nyelven való tanítás még mindig nem szűnt meg.

— A kabai kutya. A kabai asszony a kabai olcsó vendéglős és kaba több más nevezetessége mind elhalványul a mellett a tüntető mellett, a „ki“ egyenesen opponált a miniszteri intézkedésnek és pedig halálával. Ugyanis a miniszteri rendelet értelmében Kabán is be kellett hozni a kutya-adót. A mint a kutyaadó szabályzat életbelépett, másnap a városház előtt egy néhai kutyát találtak nyakán a felirattal: „Később voltam inkább meghalni, semmint az ebadót bevegye a természetem.“ Beavatott körök azonban tudni vélik, hogy az eb nem önként ment arra a helyre meghalni, hanem büns kezek ontották vérére. E titokzatos eset tettesei azonban csak a késő századok fogják kideríteni.

— Városi tisztviselők kérvénye. Említést tettünk már arról a mozgalomról, melyet a városi tisztviselők körében indítottak meg oly czélból, hogy a hivatalos órák d. e. 8 órától d. u. 2 óráig egy folytában tartassanak. A kérvényt már körözik is aláírás végett a tisztviselők között. Eddig körülbelül 40-en írták alá, ezek között a főjegyző, főkapitány és több magasabb rangú tisztviselő.

Színház.

A párizsi.

Náday Ferencz nemesak a nemzeti színháznak, de a vidéki közönségnek is egyik legkedveltebb művésze. Eppen ez magyarázza azt, hogy az itélet-ido, a szakadó eső dacára is zsufoltságig megtelt tegnap a színház elegáns, disztigvált közönséggel.

Nádayt szinpadra léptekor zajos tapssal fogadták. Az ő párizsija olyan finom, diskkrét és művészi alkotás, hogy azt jobban párizsi művész sem tudná személyesíteni. A felületes, önző és mégis kitünő szívű párizsi, a ki csak azért tesz jót, hogy a felindulást elkerülje, a ki szerelmes a boulevard elmosódó zajába és a kinek még az is kirívó, ha inasa mosolyog, midőn a különböző felindulásokba belevitetik, Náday által oly karakterisztikusan lön feltüntetve a közönség minden jeleneténél frenetikus tapsban tört ki. A vendég művész játékát kissé hátráltatta a szereplők egy részének szerep nem tudása, de az is valódi művészet volt, midőn a mások által okozott pauzákat mimikával és mozdulatokkal kitöltötte.

Nádayt minden feivonás után négyszer hívták ki és alakítását mindvégig a legnagyobb lelkesedéssel kíserte a közönség.

A mieink közül csakis Balasát és Kiss Irént lehet felemlitenünk, mint a kik úgy maszköltözék, mint szereptudás dolgában excelláltak. A többiek Náday sugása nélkül még többet rontottak volna.

Vegyes hírek.

* Teleky Sándor ezredes családja köréből ma egyszerre két örvendetes hírt kaptunk. Az egyik egy távirat, mely azt jelenti, hogy az ezredes, kinek nagy betegsége napok óta aggodásban tartja hozzátartozóit, megküzdött a mellhártyagyuladással s most már jobban van. A másik örvendetes hír egy nászjelentés, mely azt adja hírül, hogy április 21-én Nagybanán lesz a lakodalma Teleky Blanka grófkisasszonynak, kinek Domahidy Viktor főszolgabíróval, Domahidy Ferencz szatmármegyei főispán fiával tör-

tént eljegyzését annak idején jelentettük. Hogy ezt a családi ünnepet mostanra tüzték ki, az is bizonyítja, hogy Teleki Sándor gróf állapota jobbra fordult. Az esketést Kiss Aron püspök végzi.

* Athénben haditörvényszék ül össze közelebb, hogy ítéljen Limbritis mérnökari őrnagy és több más magasabb rangú tiszt fölött, kik a kabinet-választás napján álitólag keményen vétettek a katonai fegyelem ellen. Limbritis őrnagy ugyanis a még tényleg nem volt hadügyminiszter Delyannis, parancsából akadályozni akarta, hogy a palota előtt a király mellett tüntessenek és kardot vont Masztrapas ezredes ellen, ki mint egy ütég parancsnoka volt ott és a király rendeletére hivatkozva Delyannis parancsának teljesítését lehetetlenné akarta tenni. A király elvettette Limbritis kardját, míg Delyannis elfogatási parancsot adott ki Masztrapas ellen; de a rendelet csak akkor jutott a trónörökös kezébe, mikor a letartóztatandó ezredes már hadügyminiszterre volt kinevezve. A trónörökös, mint a harmadik hadtest ideiglenes parancsnoka, most oly napiparancsot adott ki, melyben kijelenti, hogy sajnálja ez esetet és reméli, hogy a tisztikar jövőben mindent kerülni fog, a mi politikai pártoskodásra vallana. Delyannis a maga hírlapjaiban kétségbe vonja, hogy a trónörökösnek joga volna az ilyen napiparancsok kibocsátására: a hadsereg pártos szelleméért a királyt teszi felelőssé és azt állítja, hogy az alkotmány szerint csak az ellenség előtt és a hadgyakorlatokon áll a hadsereg a király parancsa alatt, ki a hadügyminiszter ellenjegyzése nélkül nem rendelkezhetik. — A kérdés vitás és minden a haditörvényszék fel-fogásától függ.

* Félmillió alapítvány. Kövesgyüri Frey-städler Antal, a főváros egyik legtekintélyesebb polgára, az Iparudvar tulajdonosa tette ezt az óriási fundációt. Tette pedig a fővárosban fölállítandó zsidó gimnázium czéljaira. Az alapítvány tőkéje teljes egy millió forint, melyet a kultuszminisztériumban deponált olyan formán, hogy az ott tíz évig érintetlenül kamatozzék a mikor is a kamatok körülbelül félmillió forintra fognak rugni, a tőke pedig az alapító családjának adassék visza. Ezekből a kamatokból kell létesíteni a zsidó gimnáziumot. Más hír szerint, ha ez az alapítvány a mondott czélra nem elegendő, belőle az egyetemen kell tíz zsidó katedrát létesíteni. Ez az utóbbi része a dolognak annyira valószínűtlen, hogy magunk is kételkedéssel írjuk meg.

* A jövődő pénzünk. A nagy pénzreformról szóló törvényjavaslat részletei mind teljesebben kerülnek nyilvánosságra. A mostani „osztrák“ értékű rendszert helyébe a „korona érték“ lép s éremegysége a száz részre (fillerre) ozztandó „korona“ lesz, mely félforintnak felel meg. A főérem a huszkoronás darab aranyban, mellette a tizkoronás darab aranyban kerül forgalomba. A forint egyenértéke — 2 frank 10-02 centime lévén, a koronáé — 1 frank 5-01 centime lesz. Egy kiló finom arauból 164 huszkoronás vagy 328 tizkoronás pénzdarabot vernek. A kormány megkívánja a forgalomban lévő érmek teljes súlyát s ezért az állampénztáraknál befolyó pénzdarabokból azokat, melyeknek már nincs meg a törvényes súlyok, visszatartják és teljes súlyú érmekké verik át. Magánosok is verethetnek a pénzverő intézetekben aranyérmeteket és így az arany pénz mennyisége mindig a forgalom szükségletének fog megfelelni. De csak koronaértékre szóló aranyérmek verethetők magánzámlára. Ezüstérmek lesznek egyelőre: az egy koronás darab, mely a félforintnak felel meg, továbbá 50 és 20 filléresek; az utóbbi megjelölés azonban még kétséges. Ez új ezüstérmek finomsági tartama épp olyan lesz, mint a most forgalomban lévő osztrák értékű ezüstérmeké. Mint váltópénz a részben kisebb értékű ezüstkeverékből részint bronzból készülő 10, 2 és 1 filléres darabok fognak szerepelni. Egyelőre az ezüstforintosok teljes fizetési erővel maradnak forgalomban. A koronának az o. é. forintra való átszámításáról az éremtörvény úgy fog intézkedni, hogy két korona egyenlő 1 o. é. forinttal. Ennek érvénye épp úgy kiterjed az ezüstforintra, mint a bank- és államjegyekre. A törvény ki fogja mondani, hogy mindennemű fi-

zetés az új értékben teljesíthető. Együttal intézkedni fog, hogy a kötelező koronaszámítás behozatalára nézve kezdjék meg az előmunkálatokat.

* **A meggyilkolt kutyája.** Czirnikiből érdekes esetet írnak melyben egy kutya vezette nyomra a rendőrséget, hogy ki gyilkolta meg gazdáját. Az eset úgy történt, hogy Makov czirniki parasztagazda a kutyájával elindult a szomszédos helyiségre, a hol valami követelését hajtotta be egy adósánál. A gazda késő éjtél után sem tért vissza haza hanem helyette a kutya nyöszörgése verte fel a háziakat; mikor fölkeltek, látták hogy a kutya csupa vér. Két szolga nyomban elindult és a kutya az erdőbe vezette őket egy árokhoz, a hol megtalálták a gazda holttestét. A helyinél azonnal megjelent a rendőrség és sok kíváncsi nép verődött össze a meggyilkolt ember megnézésére; a nép közt egy Vreczebbovszky nevű rovott előéletű ember is ott volt; mikor a kutya ezt meglátta dühösen rárontott s az embert csak nehezen sikerült a felhűdött eb karmai közül kimenteni. Vreczebbovszkyt rögtön vallatóra fogták s házkutatás alkalmával meg is találják lakásán az elrabolt pénzt egy szalmazsákban, meg egy véres kabátot Vreczebbovszky erre bevallotta a gyilkosságot, mely a kutya nélkül talán örökre felfedezetlenül maradt volna.

* **Halálos verekedés.** Taron, Hevesmegyében — mint tudósítónk írja — a korezmában mulattak együtt Erkei Pál és János, Maksó József és ennek fia Jóska. Először csak barátságosan beszélgettek, de megártott nekik a bor s összeverekedtek. Erkei Pál s János úgy találták megütni két vitakozó társukat hogy mindkettő szörnyen halt, a csendőrség elfogta a két paraszt legényt s átadta a hatvani járásbírósnak.

Egyik sem a kettő közül de a harmadik.

(Egy oly karczolat mely megtörtént.)

Éppen ma egy éve történt, — kis historia az egész, de érdemes, hogy elmondjam.

Alig rövid két havi ösmerettséget után szörnyen szerelmes lettem egy kis énekesnőbe.

Nem volt szép, sőt még kedves sem, kis igénytelen teremtés volt. A szinpadon tizenöt éves lányt mutatott, — az utczán pedig legalább is egy már tíz év óta férjhez ment asszonyt. Ez azonban engem nem átalált. Ennek a nőnek a mosolya hódított meg engem. Mikor őt mosolyogni láttam, — a menyországot véltem látni. Volt azonban a kis Caelestanak egy nagy hibája, hogy nem volt szíve, szegényke — kart szeretni, — denem tudott és sirt is emiatt akárhányszor. Egy oly nőt szeretni, akinek nincs szíve, — nem mindennapi dolog, ez még jobban ingerelt, ugyanígyra hogy még el is akartam venni; — kedvelem nagyon az érdekes dolgokat s már pedig Caelesta igazán érdekes volt, mert nem tudott szeretni, s mert volt oly idős mint én! Midőn legmélyebben voltam belehaborodva történt a következő eset:

A szerkesztőségben ültem és dolgoztam.

— Egy harmincz évesnek látszó fiatal ember jött be.

— Futó urat keresem!

— Én vagyok!

— Kérem azonnal pár szóra!

— Kihez van szerencsém?

— Én Vándory vagyok!

— Vándory? Oh emlékszem e névre!

Hisz ez az ember, már két éve szereti Caelestat sőt már a jegyese is volt. Hallottam róla Caelestatól eleget.

— Ha úgy tetszik Uram!

— Kimentünk az utczára. Rátékintettem.

Láttam egy fájdalomdült arcot, egy minden tettere kész embert. S úgy is volt.

— Uram! — mondá — mi ketten egy nőt szeretünk, — ennek megtörténnie nem szabad. — Ketteneknek kicsiny ez a világ. Ön kora hajnalban lesz szíves velem megverekedni élet-halálra. S ha nem, akkor kénytelen leszek önt a legskandalosabb módon provokálni!

— Megértettem, — Megígertem, hogy adok elégtételt. Azonban egy feltét alatt, — ha elmond nekem egyetmást Caelesta életéből.

— Én már két év óta szeretem Caelestat. Uram, s vak szenvedélyvel. Két év óta követtem városról városra. A jegyese is volt.

Jól tudom, hogy soha nagyobb számárságot el nem követtem, mint a midőn megszerettem ezt a nőt, mert ennek a nőnek nincsen szíve. — Uram s én mégis szeretem! Ön is szereti őt s ezért kell önnek velem megverekednie, mert Caelesta az ön kedvéért mondott le nekem!

Láttam, hogy mindkettőnknek egy a meggyőződésünk, — hogy Caelestanak nincs szíve, meg kell verekednem ezzel az emberrel élet-halálra, a véletlen már sok mindent segített elé, hátha megnyilik a Caelesta szíve annak irányában a ki életben marad?

— Mindez egy délelőtt történt.

Délután egy levelet kaptam, Caelestatól a melyben kért, hogy azonnal menjek hozzá. Elmentem. — Ott volt Vándory. — Hogy honnan tudta meg szándékunkat nem tudom — sirt, könyörgött mindkettőnknek, hogy álljunk el szándékunktól.

Mi hajthatatlanok maradtunk.

Jó! Önök hajnalban megvereksznek. Önök azt hiszik, hogy nekem nincs szívem! Önök nyilvános skandalumot akarnak! Ön — mondá Vándoryhoz fordulva — rosszul tette, hogy eljött e városba meglátogatni. — S ön mondá fe'ém fordulva rosszul tette, hogy nem engedett könyörgésemnek, — mert fölkerem önöket, hogy figyeljék meg, hogy kit fogok én ma felkérni színház után, hogy hazakisérjen s azt fogom szeretni! — Nos meg vannak elégedve?

... Elszorult lélegzettel lestem, hogy mivel fog hazamenni előadás után, majd hogy hanyatt nem vágtam magam. — Egy újságíróval, — a ki csak még azon napokban jött a városba, — tehát egy collegámat fogtad meg!

— Azt hiszem Vándory is látta, — mert itt hagyott minden elégtétel és bucsú nélkül. — Elpárolgott szegény!

Később pedig kisült, hogy Chon ur és Caelesta régi ösmerősök s rég szerelmesek s ma már úgy ballszik, hogy jegyesek.

— S én? — Megvigasztalódtam!

Futó.

Közgazdaság.

Vetések állása Debreczen vidékén. A földmivelésügyi miniszteriumhoz április 16-ig beérkezett tudósítások szomorú képét rajzolják a vetések állásának. — Országszerte szárazságról panaszokznak (husvét óta azonban örvendetesen esőre fordult az időjárás, mitől a vetések rohamos javulása várható.) Szárazság, férgek és fagy sok pusztítást okoztak. — A Tisza balpartján és Debreczen vidéken a folyton tartó s csapadék nélküli szárazság miatt fejlődésben visszamaradt gyenge őszinövényzet az utóbbi napokig tartott hideg szél és éjjeli fagyoktól legtöbb helyen kisebb-nagyobb mértékben megrongáltatott és kivált a gyengébb kelésű buza és árpa vetésekben mutatkozik tetemesebb kár, különösen Bihar vármegye székelyhídi és Szathmár vármegye nagy-bányai járásban, itt a buza helyenként teljesen kiveszett, Békés vármegye csabai járásában pedig az árpa zöld sássa földig eltagyott. A rozsok valamivel még jobban állanak, a repeze pedig a mi megmaradt, kielégítő, elég sűrű s szép üde zöldszinű. Az ősziek csak a Hajdúvármegye bős-zörményi járásban jók eltekintve a fagy által itt is okozott némi kártól, egy jó eső, életre ke' tené a leggyengébb növényzetet is.

Tavaszi vetések. A koraiak már nagyobb részt kikelték, de egyenlőtlenek és ritkák, különösen Békés-és Hajdu-vármegye csabai és b-ujvárosi járásában, a későbbi pedig most kezd kelni, de szintén egyenlőtlenül, mert a szárazság miatt csirázni nehezen bír s a kemény földréteg alól ki nem kelhet. A kedvezőtlen hideg

idő ezeknek is ártalmára volt. A gyümölcsfák rügyeznek, luczerna, lóhere és a legelők általában sinlődnék. A dohány-plánta és burgonya ámbár kikelt, alig fejlődik, ezen növényzetekre is áldás volna egy mielőbb bekövetkezendő országos eső. Az áprilisi száraz fagy számba vehető károkat okozott úgy a tavaszi árpa, zab, bükköny, burgonya és fiatal luczerna vetésekben, mint a korán virágzó gyümölcsfák hajtásaiban, különösen Békés-vármegye csabai, Bihar-vármegye székelyhídi, Hajdu-vármegye b-ujvárosi- és h-böszörményi és Szathmár-vármegye nagy-károlyi járásban. Békés vm. csaba-járársában a repezét hernyó, Hajdu-vm. h-böszörményi járásában a vetéseket hősöng, egér és ürge pusztítja.

Kardos László

Czepléd urca.

Legnagyobb választék

szintartó nőruha szövetekben,

ugymint:

belföldi és angol zefirek,

szerbvásznak,

ajouros szebbnél szebb

NYÁRI RUHASZÖVETEK,

színes piquettek.

Bámulatosan hat.

CZERNY J., „TANNINGENE“

Legujabb ólomnélküli, ártalmatlan, egyedül legjobb

HAJFESTŐSZER

hai és szakál, uymint szemöldökfestésre, melylyel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színt visszanyeri, melylyel az őszülés előtt birt; a színt szappannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. *Ára 2 frt 50 kr.*

CZERNY ERDETI

„keleti rózsateje“

törvényesen védve.

(Original Orientalische Rosenmilch)

a bőrnek igen finom, vakító fehérségű és oly

fiatalfriss színt

kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető. Kitűnő még májfolt, szepiő, bőrpattanás, nem szép arczszín és napsütés ellen, eltávolítja a bőrnek tisztátalanságát, minden sárga és barna arczszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrésze, feltétlenül ártalmatlan. *Ára 1 frt. Balzsamszappan hozzá 30 kr.*

Csorny J, Antal, Bécs I. Wallnischgasse 5.

a cs. és kir. udvari opera közelében.

Vidéki megre. delés k utánvét mellett pontosan teljesítettnek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál. **Miskolczon:** Dr. Hercz Móríc gyógyszerész urnál. **Ungvár:** Hoffmann Béla gyógyszerész urnál. **Kassán:** Wandraschek Károly és Megai Gusztáv gyógyszerész urnaknál. **Szegeden:** Barsay Károly gyógyszerész urnál. **Aradon:** Eliás Armin illatszerez urnál. **Temesváron:** Stefán J. Tarcsay (Apotheke zur Marichilf Fabrik) **Budapest:** Török József gyógyszerész urnál. **J. Antal-urca 12. sz.** Csak akkor valódi, ha **Czorny J. Antal** névvel van ellátva.

Szíveskedjék e hirdetést esetleges szükségletének fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg.

Építési árlejtési hirdetmény.

Az Iparegyesületi takarékos és hitelintézet tulajdonait tevő N. Csapó utcai 335. és 336. sorszámú házak felépítésére ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az építkezésre előirányozva van és pedig:

1. Kőműves munkára	26,176 frt.	27 kr.
2. Szobrász munkára	587 "	—
3. Kőfaragó munkára	2,705 "	10 "
4. Beton, terrasz selszigetelő lemez	2,341 "	47 "
5. Acs munkára	346 "	89 "
6. Bádógos munkára	948 "	26 "
7. Asztalos munkára	2,774 "	70 "
8. Lakatos munkára	2,328 "	—
9. Mázoló munkára	491 "	20 "
10. Üveges munkára	824 "	61 "
11. Vasneműek . .	4,481 "	78 "
12. Vegyesek . .	1,057 "	18 "
13. Vízvezeték és closet	2,200 "	—
Összesen :	47,262 frt	46 kr.

Ezen munkálatokra akár egészben, akár külön-külön zárt s 50 kros bélyeggel ellátott f. 1892. évi április hó 30. napja déli 12 órájáig az intézet hivatalos helyiségében fogadtatik el, amikor nyilvánosan fel is bontatik. A határidő után érkezett vagy hibásan kiállított, ugyszinte távirati ajánlat figyelembe nem vétetik. Minden ajánlattevő az ajánlata szerint felvállalandó munka iránti készsége fejében köteles az ajánlasi összeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték papirokban ajánlásához mellékelni és az ajánlásban határozottan kinyilatkoztatni, hogy a vállalási tervet, felszereléseket, a vállalásra vonatkozó költségvetést, szerződési tervezetet megtekintette, megértette és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja. Az ajánlati összeg számmal és betűvel olvashatólag tisztán kiirandó.

Ajánlattevő ajánlásában hangsúlyozni tartozik, hogy mennyit enged az összes és mennyit az egységi áraból.

A terv, költségvetés, vállalási feltételek a szerződési tervezet az intézet helyiségében 1892. évi április hó 19-ik napjától kezdve d. e. 9—12-ig d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat az ajánlat tevőre kötelező az intézet igazgatósága azonban fenn:

tartja a jogot magának, hogy az ajánlati összeg figyelembe vétele nélkül a munkálatot azon ajánlkozónak, vagy ajánlkozónak adja, kik vagy kik a munkák teljesítésére nagyobb biztosítékot nyújtanak.

Debreczen, 1892 április 16.

Az igazgatóság.

Gazdák figyelmébe.

Folyó hó 21-én, csütörtökön a debreczeni juhvásáron Lédig Sámuel örökössei b.-ujvárosi bérgazdaságának felosztása következtében e gazdaság törzsjuházatából 127 darab 1. 2 és 3 éves

fősis tenyészkos

kerül szabad kézből eladásra.

Üzlet átalakítás miatt

MINDEN CZIKK

mélyen

leszállított áron

árusittatik.

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár.

GYENES LAJOS

női divat raktára

Debreczen, főtér, városház-épület.

Ajánlja jutányos árak mellett:

NŐI RUHASZÖVETEKET

és diszeket,

Toile, batist, szatin és divatos

mosó kelméket,

Jó szabásu fűzőket (Mieder)

Csipke, szalag és egyéb pipere cikkeket,

N A P E R N Y Ő K E T

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészíttetését saját szöveteimből elvállalom.

Női ruhaszövetek, Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir. Atlas-Satin.

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

Ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai cégnél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

A 104 év óta jó hírnévben részesülő, a halálatok ezrével kitűnőnek elismert, a vukovári „Zum gold Stern“ ezimzett gyógyszer-tár **Kirchenbaum F.**

ARCZ-POMÁDÉJA

nagyon jó hatása, a „Goldstern-Seife“-nak nevezett szappannal használva az arcnak mindenféle bajaiban, mint: szep-
lők, májfoltok, pörselemek, arcvörösség, valamint az arcz és kezen mutatkozó minden tisztátalanságnál. — Továbbá az ugynevezett „Goldstern-Poudre“, mely ártalmatlanságáért való kezeskedés mel-
lett kellőleg felrakva, tökéletesen látha-
lan, a bőrnek gyöngéd üde színezetet kölcsönöz; a „Goldstern-Crème“ a bőr
érdessége, darabossága ellen; a „Gold-
stern-Haarwasser“ a haj kihullása, —
a korpaképződés ellen és a hajta'aj erős-
bitésére.

Vidéki megrendelések pontosan eszkö-
zötteknek, 1 frton alul nem küldetik. —
Ara: egy köcsög pomádé, szappan és
Goldstern Cream, egyenként 50 kr., a
poudre 1 frt 50 kr., a hajviz 1 frt 20
kr. Minthogy a pomádénak sok utáncása
van, ha'ározottan csak „Kirchbaum F.“
arcz-pomádéját, a vukovári (Slavonia)
„Arany csillag“-hoz ezimzett gyógyszer-
tárból kell kérni.

Férfi Chiffon ingek,

a hirneves Schroll-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Galérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák Kesztyük.

Napernyők. esernyők.

Kész mosó gyermek
ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot Peruvien és Doskin

Szabó Lajos fia

üzégnél.

KITŰNŐ

nyári legelő

kapható

60 drb szarvasmarhára

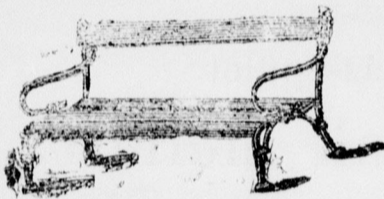
Stern Miksánál Büdszentmi-
hályon.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni Margit fürdő intézet
női gőzfürdő osztályában folyó év május
1-jével 3 fürdő szolgánói állás lesz
betöltendő.

Pályázhat minden 20—40 éves szo-
lid magaviseletű családos vagy magános
nő, a kik a dörzsölés és tyukszemvágás-
ban jártassággal bírnak, bővebb felvilá-
gosítás a fürdő pénztárnál szerezhető.

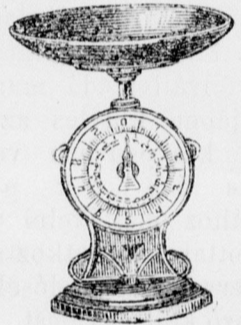

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz
minden darab mellett jótállás.

Épület vasalások és kátrány terő lemezek.

Rudvasa, lemezek, vastartányok, legfinomabb öntözö
aczelok és fémek.

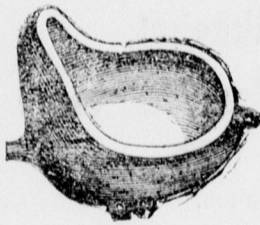

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lócák és vasbutorok, árnyékszék closteték és vízveteteki kagylók.

Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

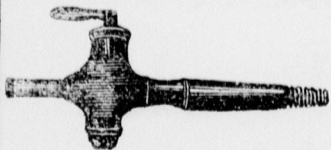
legjobb rendszer (részfizetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóaczelredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSÁ, vas nagykereskedés DEBRECZEN,
VÁROSHÁZABAN.

Pen szgomba (peronospora) fecskendő.

